

Vanhusneuvoston kokous

Aika: Keskiviikko 24.4.2024 klo 12.30–15

Paikka: Helsingin kaupungintalo, kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä:

Valtuustoryhmien edustajat:

Auni-Marja Vilavaara (Vihr.) pj.

Päivi Riihilahti-Syvänen (Kok.)

~~Vesa Paavonen (SDP)~~

Jussi Silvonen (Vas.)

Reetta Angelvo-Riipinen(PS)

Järjestöjen edustajat:

Olli Salin Eläkeläiset ry., Helsingin aluejärjestö, vpj. etäyhteys

Pirjo-Liisa Kangasniemi Helsingin kansallinen senioripiiri

Erik Wallin Samrådet i SPF Helsingfors

Lahja Sjöblom Eläkkeensaajien Keskusliiton Helsingin piiri

Liisa Hangonmäki Helsingin Kunnalliset eläkeläiset

Susanna Lehtovaara Jade-yhteisö

Marja Ruotsalainen Pääkaupunkiseudun omaishoitajat

Maarit Turu-Gromoff Helsingin Muistiyhdistys

Pirkko Linder Helsingin seurakuntayhtymä, etäyhteys

Kaupungin pysyvät asiantuntijat

Seija Meripaasi Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

Sari Tenni Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Pirjo Tujula Kaupunkiympäristön toimiala, etäyhteys klo 12.30–14.30

Minna Ekman Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala

(Silva Siponkosken varajäsen), etäyhteys klo 12.30–13.30

Tommi Sulander Kaupunginkanslia

Muut kaupungin edustajat (kaupunginkanslia):

Marja Säikkä asiantuntija, vanhusneuvoston sihteeri

Sanna Simola kaupunginkanslia

Vierailijat: Mia Haglund kohta 5

Lars Rosengren Projektipäällikkö, terveys- ja hyvinvointikeskukset

Sanna Sorvoja-Rajala Projektikoordinaattori, terveys- ja hyvinvointikeskukset

Riitta Vesterinen Suunnittelija, tilahallinto

Pirkko Excell Erytysuunnittelija osallisuus- ja vuorovaikutusyksikkö

kohta 7:

Eeva Raulos Asiakasohjauspäällikkö

Helena Venetvaara Kotihoidon johtaja

Maritta Haavisto Seniorikeskusten johtaja

Laura Pikkarainen Johtajalääkäri

Minna Schalin Toiminnansuunnittelija

Heli Koskisuo Toiminnansuunnittelija

Suvi Kohonen Toiminnansuunnittelija

Elina Borchers Toiminnansuunnittelija

1 Kokouksen avaaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12.30.

2 Osallistujien toteaminen

Todettiin osallistujat. Osa osallistujista on etäyhteydellä.

3 Asialistan hyväksyminen

Hyväksyttiin kokouksen asialista.

4 Muistion tarkastaminen ja edellisen kokouksen muistio

Edellisen kokouksen muistioon ei ole tullut korjattavaa. Valittiin muistion tarkistajiksi Erik Wallin ja Pirjo-Liisa Kangasniemi.

5 Vasemmistoliiton valtuustoryhmän puheenjohtajan vierailu

Mia Haglund klo 12.30–13.00

Mia Haglund kertoi Vasemmistoliiton näkökulmia eri toimialoilla ikääntyneitä koskettaviin asioihin. Haglund on jäsenenä kaupunkiympäristölautakunnassa. Kaupunkiympäristön toimialalla ikääntyneille on keskeistä esteettömien asuntojen saatavuus eri puolilla kaupunkia. Tästä, sekä esteettömän asumisen hinnasta käytiin myös keskustelua. Haglund nosti esiin myös liikkumisen ja joukkoliikenteen, sekä katujen talvikunnossapidon merkityksen. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan asioista Haglund nosti esiin koronan ja siitä palautumisen vaikutuksen ikääntyneiden arkeen. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta Haglund ehdotti ikääntyneille sekä lapsille ja nuorille suunnattujen palveluiden lähentämistä. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan asioista keskustelua herätti keskittämisen suuriin palvelukokonaisuuksiin. Sekä Haglund että vanhusneuvosto peräänkuuluttivat hyviä kulkuyhteyksiä alueilta keskuksiin. Haglund piti toivottavana, että suurten keskusten rinnalla säilyisi myös lähipalvelupisteitä.

Vanhusneuvosto esitti myös huolensa tuloerojen vaikutuksesta terveyspalveluiden saamiseen. Vanhusneuvostosta nousi ehdotus, kesätyöpaikkaa vaille jääneiden nuorten työllistämiseksi avustamaan ikääntyneiden kuntoutuksessa. Haglund pitää ideaa hyvänä. Lisäksi vanhusneuvosto pyysi Vasemmistoliittoa edistämään vanhusneuvoston osallistumisoikeutta lautakuntiin, ja lukemaan lautakunta- ja valtuustotyöskentelyssä vanhusneuvoston tekemiä lausuntoja ja kannanottoja. Haglund totesi lautakuntien olevan vaikuttamisen kannalta keskeinen paikka.

6 Ajankohtaista Kampin terveys- ja hyvinvointikeskuksen suunnittelusta

Lars Rosengren, Sanna Sorvoja-Rajala, Riitta Vesterinen, Pirkko Excell klo 13–13.30

Lars Rosengren esitteli Kampin terveys- ja hyvinvointikeskuksen suunnitelmien ajankohdaisia kuulumisia. Esittely on liitteenä. Rakennustyöt ovat alkaneet ja rakennuksen arvioitu valmistuminen on syksyllä 2027. Kampin terveys- ja hyvinvointikeskuksessa on tarjolla saman tyyppisiä palveluita kuin nyt terveysasemilla täydennettynä sosiaalipalveluilla ja perustason mielenterveyspalveluilla (myös Mielenterveyspalvelupiste Mieppi). Keskuksessa ei ole mukana suun terveydenhuolto, psykiatria- ja päihdepoliikklinikkapalvelut, laboratorio ja kuvantaminen.

Vanhusneuvosto kertoi olevansa pettynyt siihen, että vaikka alun perin terveys- ja hyvinvointikeskuksissa oli tarkoitus olla kaikki palvelut saman katon alla, näin ei ole.

Kulkuyhteydet keskukseen ovat herättäneet paljon keskustelua, ja keskustelua käytiin myös kokouksessa. Keskus rakennetaan julkisen liikenteen solmukohtaan, mutta saattoliikenne- ja pysäköintipaikkojen riittävyys huolestuttaa vanhusneuvostoa. Terveys- ja hyvinvointikeskuksen saattoliikenne ja liikuntaesteisten pysäköinti on mahdollistettu keskustuksen edustalla lähellä sisäänkäyntiä. Kaavoittajan linjauksen mukaisesti saattoliikenne on esitetty hoidettavaksi Salomonkadun kääntöympyrässä ja kääntöympyrän eteläpuolelle

VANHUSNEUVOSTO

on merkitty kaksi liikuntaesteisten pysäköintipaikkaa. Liikkumisesteisen pysäköintitunnuksella varustettujen ajoneuvojen pysäköinti on mahdollista Salomonkadulla myös merkittyjen pysäköintipaikkojen ulkopuolella. Salomonkatu merkitään liikennemerkillä pysäköintikieltoalueeksi, jolloin koko kadunvarsta voi käyttää saattoon. Esteettömyysasiamies totesi voineensa vaikuttaa erityisesti liikkumisesteisten pysäköintipaikkojen ja saattoliikenteen pysähtymispaikan sijaintiin pääsisäänkäynnin edessä sekä näkövammaisia ohjaavien opasraitojen linjaukseen lähimmiltä joukkoliikenteen pysäkeiltä pääsisäänkäynnille. Terveys- ja hyvinvointikeskuksen sijainti on haastava. Omaa parkkihallia ei rakenneta, mutta selvitetään kulkuyhteyksiä olemassa olevista parkkihalleista ja -luolista.

Asukasinfoja tullaan järjestämään säännöllisesti ja kyselyitä tehdään tarpeen mukaan. Myös työpajoja suunnitellaan. Lisätietoja hankkeesta löytyy: www.hel.fi/fi/kaupunkiymparisto-ja-liikenne/kaupunkisuunnittelu-ja-rakentaminen/suunnitelmat-ja-rakennushankkeet/kampin-terveys-ja-hyvinvointikeskus sekä www.yit.fi/kampinths. Palautetta voi antaa: www.hel.fi/palaute tai sotepe.osallisuus@hel.fi

Vanhusneuvoston huolenaiheena ovat erityisesti ne ikääntyneet, jotka tarvitsevat saattajaa mutta jotka eivät saa liikuntaesteisen pysäköintilupaa, kuten muistisairaat. Vanhusneuvosto on huolissaan tilanteista, joissa saattaja ei pysty pysäköimään autoa ja joutuu jättämään saatettavan yksin. Vanhusneuvoston toiveena olisi, että laboratorio ja kuvantaminen olisi samassa paikassa terveys- ja hyvinvointikeskuksessa. Kulkeminen moneen pisteeseen on raskasta ja kallista. Vanhusneuvosto toivoo terveys- ja hyvinvointikeskuksen myös Kelan palvelupistettä. Keskustelua käytiin myös Malmin sekä Kalasataman terveys- ja hyvinvointikeskuksista ja niiden saattoliikenteestä ja laboratorio- ja kuvantamispalveluista.

Tauko

7 Vanhuspalveluiden arviointi sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla

Eeva Raulos, Helena Venetvaara, Maritta Haavisto, Laura Pikkariainen, Minna Schalin, Heli Koskisuo, Suvi Kohonen ja Elina Borchers, klo 13.40–14.50

Kokouksessa tehtiin vanhusneuvoston lakisääteisiin tehtäviin kuuluvaa vanhuspalveluiden arviointia. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen työntekijät esittelivät Seniori-infon, kotihoidon, palvelukeskustoiminnan, päivätoiminnan, lyhytaikaishoidon, ympärivuorokautisen pitkäaikaisen hoidon, omaishoidon tuen, gerontologisen sosiaalityön ja Helsingin sairaalan arviointia laadun ja riittävyyden näkökulmista. Toimialan omavalvonnan raportti on tulossa myöhemmin kommentoitavaksi. Palveluissa on tapahtunut paljon kehittämistä, joka näkyy myös tuloksissa positiivisena. Uusi organisaatio on selkeyttänyt tiedon kulkua ja tiedolla johtamista.

Vanhusneuvosto kokoaa kommenttinsa, jotka viedään jatkotyöskentelyn jälkeen esitellyssä käytettyyn taulukkopohjaan. Näiden pohjalta kootaan myös yhteisarviointi. Kokouksessa käytiin keskustelua huoli-ilmoituksista ja saatiin tietoa niiden roolista osana palveluiden piiriin pääsemistä. Myös henkilöstön jaksamisesta, etähoidosta ja erilaisista kriisitilanteista keskusteltiin.

8 Muut asiat:

- a. Lausunto Hilikka Ahteen aloitteeseen omaishoidettavien oikeudesta rokotuksiin kotona:
Vanhusneuvosto hyväksyi lausuntoluonnoksen eteenpäin toimitettavaksi.
- b. Lausunto sosiaali- ja potilasasiamiesten selvityksestä 2023 kaupunginhallitukselle:

VANHUSNEUVOSTO

Vanhusneuvoston antamat kommentit ovat olleet luettavissa kokouksen liitemateriaaleissa. Päätettiin hyväksyä sisältö. Sihteeri viimeistelee tekstin lausuntomuotoon.

- c. Lausunto ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelmasta:
Lausuntopyyntö ja materiaali tulossa toukokuussa ja se välitetään vanhusneuvostolle. Asiaa on käsitelty vanhusneuvoston kokouksessa 31.1.2024.
- d. Helsingin luonnonhoidon periaatteet, osa 1 Metsät: kommentointiaikaa jatkettu 25.4. asti. Aineisto ja kommentoinnin yhteystiedot on lähetetty sähköpostitse.

9 Tiedotusasiat:

- a. Tutustumiskäynti Laakson sairaalan mallitiloihin 13.5. klo 13 Triplassa. Ilmoittautumiset Marjalle 26.4. mennessä.
- b. Lahden vanhusneuvoston vierailu Helsingissä 14.5. klo 10–11.30. Ilmoittautumiset Marjalle osallistumisesta 7.5. mennessä.
- c. Ikääntyneiden hyvinvointia ja terveyttä edistävän verkoston tilaisuus Töölön palvelukeskuksessa 22.5. klo 12–15. Ilmoittautumiset 12.5. mennessä.
- d. Marja pois 13.5. alkaen noin 2 viikkoa.

10 Kokouksen päättäminen

Vanhuspalveluiden laadun arviointi keskusteluineen vei ennakoitua enemmän aikaa, joten päätettiin kokous klo 15.15.

Auni-Marja Vilavaara

Marja Säikkä

puheenjohtaja

sihteeri

Muistion tarkistivat:

Erik Wallin

Pirjo-Liisa Kangasniemi